

Proefresultaten quinoa 2019

Lokale quinoa kan hete zomers aan

In eigen land appreciëren steeds meer consumenten de smaak van het quinoa. Hoewel de eerst oogst van Belgische quinoa al van 2014 dateert, bestaat nagenoeg het volledige winkelaanbod uit Zuid-Amerikaans importproduct. In Herent groeide er het afgelopen seizoen – net zoals de voorgaande jaren - quinoa in functie van een demonstratieve rassenproef.

Het Praktijkpunt Landbouw houdt voeling met lokale quinoateelt aan de hand van een demonstratieve rassenproef met drie Deense en zes Nederlandse variëteiten. Zo'n proefveld is voor veel landbouwers uit Vlaams-Brabant een eerste kennismaking met quinoa. Door alle rassen apart te dorsen en de opbrengst van elk veldje te drogen en wegen, krijgen we inzicht in het potentieel van de verschillende variëteiten. Het zaaizaad kwam van twee leveranciers: Quinobel voor de Nederlandse genetica en Quinoa Quality voor de Deense genetica. Van de quinoarassen die zij aanbieden, is reeds geweten dat ze aangepast zijn aan het koudere klimaat in Noordwest-Europa.

Op 25 april leenden de bodem- en weersomstandigheden zich tot zaai. Er werd nauwer gezaaid dan het jaar voordien (rijafstand 12,5 cm i.p.v. 25 cm), bij een verlaagde zaaidichtheid (300 i.p.v. 400 zaden per vierkante meter). Die keuze pakte minder goed uit dan verwacht want het gewas stond hier en daar ijl. Gelukkig heeft quinoa de neiging om sterker te vertakken wanneer de plant daartoe de ruimte heeft (Figuur 1: Sterke vertakkingen door minder goede opkomst, hier bij het ras Bastille. Figuur 1). Dat compenseerde voor een stuk de lage plantaantallen per vierkante meter. In het kader van het QUILO-project zal er de komende twee seizoenen met meerdere rijafstanden en zaaidichtheden geëxperimenteerd worden.

Figuur 1: Sterke vertakkingen door minder goede opkomst, hier bij het ras Bastille.

2019 staat bij het KMI te boek als een warm, zonnig en relatief droog jaar. Landbouwers zullen vooral de hittegolven in de zomer onthouden want de temperaturen liepen op tot 40 °C, wat voor veel traditionele gewassen van het goede teveel was. Terwijl het aardappelloof wegwijnende, ging quinoa wonderwel goed om met de extreme temperaturen. Op 22 augustus kwam

de proefvelddorser een eerste keer in actie voor het dorsen van quinoa. Het Nederlandse ras Jessie en de Deense rassen Vikinga en Titicaca waren eerst oogstrijp. De oogst van Bastille en Puno volgde een week later. Mede door de weersomstandigheden liet de oogst van vier andere rassen (Dutchess, Atlas, Red Marie, Red) tot eind september op zich wachten.

Figuur 2: Gewasstand op 17 juli 2019. Verschillen in afrijping worden reeds zichtbaar.

Het grote verschil in oogsttijdstip zorgt vanzelfsprekend ook voor een verschil in teeltduur, die respectievelijk 119, 126 en 152 dagen bedroeg. Ter vergelijking: in 2018 stonden de vroegrijpe rassen 100 dagen op het veld en de laatrijpe rassen 170 dagen. Het afgelopen seizoen varieerden de (indicatieve) opbrengsten van circa 550 kilo per hectare voor een variëteit met erg slechte opkomst na zaaien tot ongeveer 1.900 en 2.100 kilo voor de best presterende variëteiten.

Tabel 1: Opbrengst quinoa per variëteit (2019).

	Netto kg/ras (4x12 m ²)	Opbrengst geschoond en gedroogd (kg/ha)	Opbrengst 2018 (kg/ha)
Atlas	9,355	1.949	3.433
Bastille	8,135	1.695	2.808
Dutchess	9,195	1.916	ontbreekt
Jessie	2,62 (veld A geen opkomst)	546	3.308
Puno (D)	8,955	1.866	2.417
Titicaca (D)	10,17	2.119	2.533
Vikinga (D)	8,455	1.762	4.250 (*)
Red	5,44	1.133	n.v.t.
Rouge Marie	4,37	911	n.v.t.

**De cijfers van Vikinga zijn vermoedelijk iets verhoogd door de aanwezigheid van een schimmel die tot extra gewicht heeft geleid. Rassen met de vermelding "(D)" zijn de Deense rassen van Quinoa Quality. Alle andere rassen zijn Nederlandse rassen van Quinoabel.*

Richting het jaareinde werden de voorbereidingen getroffen voor het project 'Quinoa lokaal' (QUILO), dat de steun geniet van het Agentschap Innoveren & Ondernemen en het quinoa-onderzoek in een stroomversnelling brengt. Doelstelling? Het uitrollen van een rendabele gangbare en biologische quinoateelt in Vlaanderen. In 2020 worden de eerste veldproeven aangelegd.